

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUT

av den 18 maj 1998

om ett flerårigt program för främjande av förnybara energikällor i gemenskapen
(Altener II)

(98/352/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA
BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Euro-
peiska gemenskapen, särskilt artikel 130s.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs
yttrande⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 189c i fördraget⁽⁴⁾,
och

med beaktande av följande:

- (1) I artikel 130r i fördraget anges att ett av målen för gemenskapens verksamhet är att säkerställa att naturresurserna utnyttjas varsamt och rationellt.
- (2) I artikel 129 i fördraget anges att hälsoskydds-kraven skall ingå som ett led i gemenskapens övriga politik. Altener-programmen bidrar till hälsoskyddet.
- (3) Vid sitt möte den 29 oktober 1990 fastställde rådet som mål att stabilisera de totala CO₂-utsläppen år 2000 på samma nivå som år 1990 i hela gemenskapen.

(4) Genom beslut 93/389/EEG⁽⁵⁾ inrättades en övervakningsmekanism för utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser i gemenskapen.

(5) CO₂-utsläppen från energiförbrukningen i gemenskapen kommer sannolikt att öka med ungefär 3 % mellan 1995 och 2000 under förutsättning av normal ekonomisk tillväxt. Det är därför nödvändigt att vidta ytterligare åtgärder.

(6) Vid sitt möte den 25–26 juni 1996 noterade rådet att den mellanstatliga gruppen för klimatförändringar (SAR IPCC) under förhandlingarna om ett protokoll om Berlinmandatet i sin andra översiktsrapport klart och tydligt kommit fram till att människan har en inverkan på globala klimatförändringar och betonade det brådskande behovet av åtgärder på bredast möjliga nivå. Rådet noterade att det fanns avsevärda möjligheter till *no regrets*-lösningar och uppmanade kommissionen att fastställa vilka åtgärder som bör vidtas på gemenskapsnivå.

(7) Genom grönboken av den 11 januari 1995 och vitboken av den 13 december 1995 meddelade kommissionen Europaparlamentet och rådet sin syn på den framtida energipolitiken i gemenskapen och vilken roll de förnybara energikällorna bör spela.

⁽¹⁾ EGT C 192, 24.6.1997, s. 16.

⁽²⁾ EGT C 19, 21.1.1998, s. 32.

⁽³⁾ EGT C 379, 15.12.1997, s. 63.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 6 november 1997 (EGT C 358, 24.11.1997, s. 30), rådets gemensamma ståndpunkt av den 19 januari 1998 (EGT C 62, 26.2.1998, s. 31) och Europaparlamentets beslut av den 30 april 1998 EGT C 152, 18.5.1998

⁽⁵⁾ EGT L 167, 9.7.1993, s. 31.

- (8) I sin resolution av den 4 juli 1996⁽¹⁾ uppmanar Europaparlamentet kommissionen att genomföra en handlingsplan för gemenskapen i syfte att främja förnybara energikällor.
- (9) Genom grönboken av den 20 november 1996, "Framtidens energi: förnybara energikällor", påbörjade kommissionen ett förfarande för en utveckling och ett senare genomförande av en gemenskapsstrategi och en handlingsplan för förnybara energikällor.
- (10) I sin resolution av den 14 november 1996 om kommissionens vitbok "En energipolitik för Europeiska unionen" uppmanar Europaparlamentet kommissionen att upprätta ett finansieringsprogram för att främja hållbar energi. I sin resolution av den 15 maj 1997⁽²⁾ om kommissionens grönbok "Energi för framtiden — Förnybara energikällor" kräver Europaparlamentet uttryckligen att ett förstärkt Altener II-program snarast antas.
- (11) Enligt artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/92/EG av den 19 december 1996 om gemensamma regler för den inre marknaden för el⁽³⁾ ges medlemsstaterna möjlighet att främja att el från förnybara energikällor tränger in på marknaden genom att prioritera dessa energikällor.
- (12) I artikel 130a i fördraget anges att gemenskapen skall utveckla och fullfölja sin verksamhet för att stärka sin ekonomiska och sociala sammanhållning och att den särskilt skall sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna. Denna verksamhet omfattar bland annat energisektorn.
- (13) Genom beslut 93/500/EEG⁽⁴⁾ antog rådet ett gemenskapsprogram för främjande av förnybara energikällor i gemenskapen (Altener-programmet) med målet att minska CO₂-utsläppen genom att öka de förnybara energikällornas marknadsandel och deras bidrag till den totala produktionen av primäre energi i gemenskapen. Det programmet löper ut den 31 december 1997.
- (14) Gemenskapen har erkänt att Altener-programmet är ett viktigt led i gemenskapens strategi för att minska CO₂-utsläppen.
- (15) Genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 1110/94/EG⁽⁵⁾, inrättas det fjärde ramprogrammet för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration. Politiken för förnybara energikällor är ett viktigt medel för användning och främjande av den nya energiteknik som kommer att utvecklas inom ramprogrammet. Altener II-programmet är ett komplement till det ramprogrammet.
- (16) Altener II-programmet förändrar inte de nationella projekten eller systemen för främjande av förnybara energikällor. Dess syfte är att tillföra en gemenskapsaspekt som innebär ett mervärde.
- (17) I det femte ramprogrammet för forskning, teknisk utveckling och demonstration bör också energin uppmärksammas särskilt och Altener II-programmet bör på nytt utgöra ett värdefullt komplement till det kommande ramprogrammet.
- (18) Förnybara energikällor är en viktig energikälla för Europeiska unionen med betydande kommersiella möjligheter och utvecklingen av dem bör därför åtföljas av en särskild strategi och riktade åtgärder som syftar till att göra dem både livskraftiga och konkurrenskraftiga och skapa en gynnsam investeringsmiljö.
- (19) Den ökade användningen av förnybara energikällor kommer att ha en gynnsam effekt både på miljön och på energiförsörjningens tillförlitlighet. Den fria och storskaliga utvecklingen av förnybara energikällor kommer att göra det möjligt att fullt ut utnyttja deras ekonomiska potential och potential när det gäller sysselsättning. En hög grad av internationellt samarbete är önskvärd för att uppnå bästa möjliga resultat.
- (20) Ett förstärkt Altener II-program utgör ett väsentligt redskap för att utveckla de förnybara energikällornas möjligheter. Förnybara energikällor bör svara för en rimlig del av den interna energimarknaden i Europa.
- (21) Syftet med de riktade åtgärder som avses i artikel 2.1 d är att underlätta och påskynda investeringar i ny driftskapacitet för produktion av energi från förnybara källor genom finansiellt stöd, särskilt till

⁽¹⁾ EGT C 211, 22.7.1996, s. 27.

⁽²⁾ EGT C 362, 2.12.1996, s. 279.

⁽³⁾ EGT C 167, 2.6.1997, s. 160.

⁽⁴⁾ EGT L 27, 30.1.1997, s. 20.

⁽⁵⁾ EGT L 235, 18.9.1993, s. 41.

små och medelstora företag, för att minska kringkostnader och underhållskostnader i samband med projekt inom förnybar energi och därigenom övervinna de icke-tekniska hindren. Genom dessa åtgärder bör bland annat tillgång till specialiserad rådgivning, analys av marknadsutsikter, projektkalibrering, ansökan om bygglov och driftstillstånd, initiativ från små och medelstora företag till investeringar i förnybara energikällor, upprättande av finansieringsplan, förberedelse av anbudsinfördan, utbildning av driftspersonal samt ibruktagande av anläggningar stödjas.

- (22) De riktade åtgärderna avser förverkligande av projekt inom områdena biomassa, inbegripet energigrödor, ved, biprodukter från skogs- och jordbruk, icke återvinningsbart avfall från tätorter, flytande biobränslen och biogas, och inom områdena solenergisystem för såväl värme som el, passiva och aktiva solvärmsystem i byggnader, småskaliga (mindre än 10 MW) vattenkraftprojekt, vågenergi, vindkraft och geotermisk energi.
- (23) Utvecklingen av förnybara energikällor kan bidra till skapandet av ett konkurrenskraftigt energisystem för hela Europa och utvecklingen av en europeisk sektor för förnybara energikällor med betydande möjligheter för export av kunskaper och investeringar till tredje land, med deltagande av gemenskapen.
- (24) Det är lämpligt att säkerställa att programmet genomförs i nära samarbete med andra gemenskapsåtgärder och gemenskapsprogram som också avser främjande av förnybara energikällor.
- (25) För att säkerställa att gemenskapsstödet används på ett effektivt sätt kommer kommissionen att se till att projekten blir föremål för en grundlig förhandsbedömning samt systematiskt följa upp och bedöma de understödda projektens framsteg och resultat.
- (26) Ett finansiellt referensbelopp enligt punkt 2 i Europaparlamentets, rådets och kommissionens förklaring av den 6 mars 1995⁽¹⁾ införs i detta beslut för programmets hela varaktighet, utan att detta påverkar budgetmyndighetens befogenheter enligt fördraget.
- (27) Det är politiskt och ekonomiskt önskvärt att Altener II-programmet står öppet för de associerade länderna i Central- och Östeuropa i enlighet med slutsatserna från Europeiska rådet i Köpen-

hamn den 21–22 juni 1994. Detta framgår också av det meddelande som kommissionen lade fram för rådet i maj 1994. Dessutom bör programmet stå öppet för Cypern.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Ett flerårigt åtgärdsprogram för att främja användning av förnybara energikällor i gemenskapen, Altener II, nedan kallat "programmet", inrättas härmed.

Programmet skall ha följande mål:

- Hjälpa till att skapa de förhållanden som krävs för att genomföra gemenskapens handlingsplan för förnybara energikällor, bland annat rättsliga, socio-ekonomiska och administrativa förhållanden.
- Uppmuntra privata och offentliga investeringar i produktion och användning av energi från förnybara källor.

Dessa två särskilda mål skall bidra till att — som ett komplement till medlemsstaternas mål — uppnå följande mål och övergripande prioriteringar för gemenskapen: begränsning av CO₂-utsläpp, ökning av de förnybara energikällornas andel av energiförbrukningen, minskat beroende av energiimport, tryggad energiförsörjning, främjande av sysselsättning, ekonomisk utveckling, ekonomisk och social sammanhållning samt lokal och regional utveckling, inbegripet stärkande av de ekonomiska möjligheterna i avlägsna områden och randområden.

2. Gemenskapens finansiella stöd skall beviljas inom ramen för programmet för åtgärder som uppfyller de mål som anges i punkt 1 a och b.

3. Det finansiella referensbeloppet för programmets genomförande uppgår till 22 miljoner ecu. De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

Artikel 2

Följande åtgärder som avser förnybara energikällor skall finansieras inom ramen för programmet:

- Undersökningar och andra åtgärder i syfte att genomföra och komplettera gemenskapens och medlemsstaternas övriga åtgärder för att utveckla de förnybara energikällornas möjligheter. Detta inbegriper utveck-

⁽¹⁾ EGT L 126, 18.5.1994, s. 1. Beslutet ändrat genom beslut nr 616/96/EG (EGT L 86, 4.4.1996, s. 69).

ling av sektors- och marknadsstrategier, utveckling av normer och certifiering, underlättande av gemensamma inköp, jämförande analyser, baserade på projekt, av användningen av traditionella energikällor och förnybara energikällor när det gäller miljöpåverkan och utveckling av långsiktiga kostnader och vinster, analys av vilka rättsliga, socioekonomiska och administrativa förhållanden, inbegripet analys av en eventuell användning av ekonomiska åtgärder och/eller skatteincitament, som är mer gynnsamma för den förnybara energins inträngande på marknaden, utarbetande av lämplig lagstiftning för att främja en gynnsam investeringsmiljö och av bättre metoder som gör det möjligt att bedöma kostnader och intäkter som inte avspeglas i marknadspriset.

b) Pilotåtgärder av intresse för gemenskapen i syfte att skapa eller bygga ut strukturer och instrument för utveckling av förnybara energikällor inom

- lokal och regional planering,
- redskap för planering, konstruktion och utvärdering,
- nya finansprodukter och marknadsinstrument,

c) Åtgärder som syftar till att utveckla informations- och utbildningsstrukturerna; åtgärder för att uppmuntra utbyte av erfarenheter och kunnande som syftar till att förbättra samordningen mellan verksamhet på internationell nivå, gemenskapsnivå samt nationell, regional och lokal nivå; skapande av ett centraliserat system för att samla in och sprida information om förnybara energikällor.

d) Riktade åtgärder för att underlätta den förnybara energins inträngande på marknaden och kunnande i samband med detta för att underlätta övergången från demonstrationsfasen till saluföring och för att uppmuntra investeringar genom rådgivande stöd vid utarbetandet och framläggandet av projekt samt genomförandet av dem.

e) Uppföljnings- och utvärderingsåtgärder:

- Uppföljning av genomförandet av gemenskapens strategi och handlingsplan för utveckling av förnybara energikällor.
- Stöd till initiativ som tas i samband med genomförandet av handlingsplanen, särskilt i syfte att främja en bättre samordning och större samverkan mellan åtgärderna, vilket inbegriper all verksamhet som finansieras av gemenskapen och av andra finansieringsorgan, till exempel Europeiska investeringsbanken.
- Uppföljning av de framsteg som görs av gemenskapen och övervakning av de framsteg som görs i medlemsstaterna när det gäller utvecklingen av förnybara energikällor.

— Bedömning av genomslaget och kostnadseffektiviteten hos de åtgärder som vidtas inom ramen för programmet. I denna bedömning skall hänsyn också tas till miljöaspekter och sociala aspekter, inbegripet sysselsättningseffekter.

Artikel 3

1. Gemenskapen skall stå för alla kostnader för de åtgärder som avses i artikel 2.1 a, c och e. Om en annan enhet än kommissionen har föreslagit de åtgärder som avses i punkt c får gemenskapens bidrag till finansieringen inte överskrida 50 % av den totala kostnaden för åtgärden, återstoden kan finansieras med antingen offentliga eller privata medel eller en kombination av båda.

2. Gemenskapens bidrag till finansieringen av de åtgärder som avses i artikel 2.1 b får inte överskrida 50 % av de totala kostnaderna, återstoden kan finansieras med antingen offentliga eller privata medel eller en kombination av båda.

3. Gemenskapens bidrag till finansieringen av de åtgärder som avses i artikel 2.1 d skall fastställas årligen för var och en av de riktade åtgärderna i enlighet med artikel 4.2.

Artikel 4

1. Kommissionen skall ansvara för de ekonomiska aspekterna av programmets genomförande. Kommissionen skall även se till att åtgärderna enligt detta program blir föremål för förhandsbedömning, uppföljning och slutlig bedömning, som vid projektets avslutande bland annat består i att fastställa inverkan och genomförandegraden samt om de ursprungliga målen har uppnåtts. Kommissionen skall se till att de utvalda mottagarna minst varje halvår förelägger kommissionen en rapport, eller när det gäller projekt som varar mindre än ett år, efter halva tiden och vid avslutandet.

Kommissionen skall underrätta den kommitté som avses i artikel 5 om hur projekten utvecklas.

2. De villkor och riktlinjer som gäller för finansiering av de åtgärder som avses i artikel 2.1 skall fastställas årligen med beaktande av

a) gemenskapens och medlemsstaternas prioriteringar som återges i deras program för främjande av förnybara energikällor,

b) kriterier för de förnybara energikällornas lönsamhet och utvecklingsmöjligheter samt deras inverkan på sysselsättningen och miljön, i synnerhet minskningen av CO₂-utsläppen, och,

- c) med avseende på de åtgärder som skall genomföras enligt artikel 2.1 d, den relativa kostnaden för stödet, den långsiktiga livskraftigheten, den förväntade nya produktionskapaciteten och omfattningen av de mellanregionala och/eller gränsöverskridande fördelarna,
- d) principerna i artikel 92 i fördraget och gemenskapsriktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd.

Den kommitté som avses i artikel 5 skall biträda kommissionen med att fastställa dessa villkor och riktlinjer.

Artikel 5

Kommissionen skall biträdas av en kommitté som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 148.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Medlemsstaternas röster skall vägas enligt bestämmelserna i samma artikel. Ordföranden får inte rösta.

Kommissionens beslut skall ha omedelbar verkan. Om beslutet inte är förenligt med kommitténs yttrande skall kommissionen emellertid genast underrätta rådet. I sådana fall

- a) får kommissionen uppskjuta verkställandet av de beslutade åtgärderna under en tid som inte överstiger en månad från dagen då rådet underrättats.
- b) Rådet får (enligt anvisningarna) fatta ett annat beslut med kvalificerad majoritet inom den tid som anges i föregående stycke.

Artikel 6

1. Under programmets andra år skall kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om de åtgärder som har vidtagits för att främja de förnybara energikällorna på gemenskapsnivå och på

medlemsstatsnivå, särskilt med tanke på de mål som anges i artikel 1. Denna rapport skall åtföljas av förslag till eventuella ändringar av programmet som kan vara nödvändiga mot bakgrund av dessa resultat.

2. När programmet upphör att gälla skall kommissionen, på grundval av en rapport från oberoende experter, bedöma de resultat som uppnåtts genom tillämpningen av detta beslut och av överensstämelsen mellan gemenskapens åtgärder och de nationella åtgärderna. Kommissionen skall lägga fram en rapport om detta för Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Artikel 7

Programmet skall stå öppet för deltagande av de associerade länderna i Central- och Östeuropa i enlighet med de bestämmelser, inbegripet finansiella bestämmelser, som anges i tilläggsprotokollen till associeringsavtalen eller i själva associeringsavtalen beträffande deltagande i gemenskapens program. Programmet skall också stå öppet för deltagande av Cypern på grundval av tilläggsanslag enligt samma regler som de som gäller för EFTA/EES-länder, i enlighet med förfaranden som skall förhandlas fram med detta land.

Artikel 8

Detta beslut skall tillämpas från och med den 1 januari 1998 till dess att det fleråriga ramprogrammet för åtgärder inom energisektorn träder i kraft, dock längst till och med den 31 december 1999.

Artikel 9

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 18 maj 1998.

På rådets vägnar

LORD SIMON of HIGHBURY

Ordförande